EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.1.2024
COM(2024) 18 final

2024/0008 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Rootsil kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Energiatoodete ja elektrienergia maksustamine on Euroopa Liidus reguleeritud nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik[1] (edaspidi „energia maksustamise direktiiv“ või „direktiiv“).

Direktiivi artikli 19 lõike 1 kohaselt võib nõukogu lisaks artiklites 5, 15 ja 17 sätestatule komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada, et liikmesriik kehtestab teatavatel poliitilistel kaalutlustel täiendava maksuvabastuse või vähendab maksustamistaset.

Nõukogu 29. oktoobri 2020. aasta rakendusotsusega 2020/1674/EL[2] (millele eelnesid nõukogu 14. oktoobri 2014. aasta rakendusotsus 2014/725/EL[3] ja nõukogu 20. juuni 2011. aasta rakendusotsus 2011/384/EL[4]) juba lubati Rootsil kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele (välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad[5]) vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“).

Käesoleva ettepaneku eesmärk on pikendada seda luba vastavalt Rootsi taotlusele, arvestades, et praegune erand kaotab kehtivuse 31. Detsembril 2023.

5. aprilli 2023. aasta kirjaga teatasid Rootsi ametiasutused komisjonile oma kavatsusest pikendada praegust meedet kuni 31. detsembrini 2027. Rootsi ametiasutused esitasid lisateavet 19. oktoobri 2023. aasta kirjaga.

Rootsi ametiasutuste eesmärk on kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes elektrimaksu vähendatud määra 6 Rootsi krooni (0,552 eurot) ([6]) MWh kohta. Taotluse esitamise ajal oli kõnealune maksumäär kooskõlas direktiivis 2003/96/EÜ sätestatud äriotstarbelise elektrienergia madalaima maksumääraga (0,5 eurot MWh kohta).

Direktiivi artiklis 13 on sätestatud lubatud hälve liikmesriikidele, kes ei ole eurot kasutusele võtnud. Need liikmesriigid peavad kord aastas kontrollima, kas omavääringus väljendatud maksumäärad on kooskõlas direktiivis sätestatud alammääradega. Selleks kasutatakse oktoobri esimesel tööpäeval Euroopa Liidu Teatajas avaldatud vahetuskursse. Liikmesriigid võivad säilitada iga-aastase kohandamise ajal kehtivad maksumäärad üksnes juhul, kui eurodes väljendatud maksustamistaseme ümberarvutamisel tõuseb riigi vääringus väljendatud maksustamistase alla 5 % või vähem kui 5 euro võrra, võttes arvesse nimetatud kahest näitajast väiksema.

Taotletav kehtivusaeg on 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2027, mis on kooskõlas praeguse erandiga ja energia maksustamise direktiivi artikliga 19 lubatud maksimaalse ajavahemikuga.

---

1 ELT L 283, 31.10.2003, lk 51–70.
2 ELT L 378, 12.11.2020, lk 3–4.
3 ELT L 301, 21.10.2014, lk 27–28.
4 ELT L 170, 30.6.2011, lk 36–37.
5 Mõiste „eraomanduses olevad lõbusõidulaevad“ on määratletud vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkti c teisele lõigule.
6 Kõik arvutused põhinevad 3. oktoobri 2022. aasta vahetuskursil, st 10,8743 Rootsi krooni 1 euro eest. Vt ELT C 381/4, 4.10.2022.

Maksumeetme eesmärk on julgustada laevu, mis tavaliselt kasutavad elektrivarustuseks diisli jõul töötavat abimootorit, kasutama selle asemel kaldalt tulevat elektrit. Need sätted vähendavad kai ääres seisvate laevade heitkoguseid, vähendades seega hapestavate ainete sadestumist, mis on probleem eelkõige edela-Rootsis. Samuti leitakse, et kõnealused sätted aitavad oluliselt parandada kohalikku keskkonnaseisundit, muu hulgas müratasemeid vähendamise kaudu.

Maksumeede hõlmab kaldalt tuleva elektri suhtes kohaldatava energiamaksu alandamist muidu kohaldatavalt tasemelt 39,2 Rootsi krooni MWh kohta 6 Rootsi kroonini MWh kohta.

Liikmesriigid peavad vastavalt energia maksustamise direktiivi artikli 14 lõike 1 punktile c vabastama maksust energiatooted, mida kasutatakse elektrienergia tootmiseks sadamakai ääres seisvatel laevadel. Nad võivad seda teha ka elektrienergia puhul, mis on toodetud siseveeteedel navigeerimiseks ette nähtud laeva pardal vastavalt direktiivi artikli 15 lõike 1 punktile f. Rootsi kinnitas viimati nimetatud vabatahtliku erandi ülevõtmist.

Rootsi kohaldab elektrimaksu vähendatud määra kõigi vähemalt 380-voldiste kaldalt tulevate selliste elektritarnete suhtes, mis on ette nähtud vähemalt 400-tonnise kogumahutavusega kaubalaevade jaoks. Rootsi asutused peavad piirangut asjakohaseks tagamaks, et kavandatud maksuvähendus hõlmaks absoluutset enamust rahvusvahelises laevaliikluses kasutatavatest laevadest ja suuremaid siseriiklikus laevaliikluses kasutatavaid laevu. Arvatakse, et just need laevad tekitavad suurima osa heitest, mis tuleneb sadamakai ääres seisvate laevade pardal töötavatest abimootoritest. Vähendamist ei kohaldata, kui laeva kasutatakse isiklikel eesmärkidel või kui see seisab jõude või on pikaajaliselt kasutusest kõrvaldatud.

Laevadel ei ole siiski kohustust kasutada kaldalt tulevat elektrit.

Iga-aastased eelarvekulud on hinnanguliselt 12 miljonit Rootsi krooni.

Meede on antud tagasimakse vormis, mis vähendab asjaomase elektrienergia maksukoormust.

Rootsi ametiasutused leiavad, et kaldalt tuleva elektri suhtes kohaldatav maksuvähendus ei too kaldalt tulevat elektrit kasutavatele laevakäitajatele märkimisväärset konkurentsieelist võrreldes laeva pardal toodetava elektriga. Kui võtta arvesse ainult elektri hinda ja maksu, siis on madalama maksumääraga kaldalt tuleva elektri hind mõnevõrra madalam pardal toodetava elektri hinnast. Kaldalt tuleva elektri hinda mõjutavad siiski ka lisakulud, mis on seotud võrgutasude, laeva pardal ühendusse tehtavate investeeringute ning otseselt või kaudselt sadama varustusrajatistesse tehtavate investeeringutega. Kuna investeeringud sadamates ja laeva pardal asuvatesse rajatistesse on üsna kulukad, leiavad Rootsi ametiasutused, et madalam maksumäär on eeltingimus, et sadamad ja laevaomanikud neid investeeringuid teeksid. Rootsi ametiasutuste sõnul on praegused ja varasemad erandid otseselt mõjutanud nii sadamate arvu kui ka kaldalt tulevat elektrit pakkuvate rajatiste arvu, avaldades positiivset mõju fossiilkütustelt elektrienergiale ülemineku kasumlikkusele.

Meetme eesmärk on meretranspordi keskkonnamõju vähendamine. Meetmega vähendatakse kai ääres seisvate laevade õhku paisatavaid heitkoguseid ja müra. Meede aitab kaasa õhukvaliteedi direktiivis (2008/50/EÜ) sätestatud lämmastikdioksiidi piirtasemete saavutamisele sadamalinnades. Sellel on positiivne mõju ka muudele õhukvaliteedi parameetritele sadamate ümbruses.

Rootsi taotles luba alates 1. Jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2027, ilma et praegu kehtiv erand katkeks, ja kooskõlas direktiivi artikli 19 lõikes 2 osutatud maksimaalse ajavahemikuga.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Elektrienergia maksustamine on reguleeritud direktiiviga 2003/96/EÜ, eelkõige selle artikliga 10. Artikli 14 lõike 1 punktis c on sätestatud kohustus kohaldada laevaliikluses kasutatavate energiatoodete ja laeva pardal toodetava elektrienergia suhtes maksuvabastust. Artiklitega 5, 15 ja 17 on liikmesriikide jaoks ette nähtud võimalus anda teatavat tüüpi elektrikasutuse puhul täielik või osaline maksuvabastus või alandada maksustamistaset. Samas ei ole nende sätetega ette nähtud kaldalt tuleva elektri maksustamise vähendamist.

Energia maksustamise direktiivi sätted

Direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohase meetme hindamine

Direktiivi artikli 19 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud järgmine:

„Lisaks eelmiste artiklite sätetele, eriti artiklitele 5, 15 ja 17, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kehtestada täiendava maksuvabastuse või -vähenduse teatavatel poliitilistel kaalutlustel.“

Komisjon on juba soovitanud kasutada kaldalt tulevat elektrit selle asemel, et toota elektrienergiat sadamakai ääres seisvate laevade pardal, ning on seega tunnistanud kõnealuse tegevuse keskkonnaeeliseid[7].

Maksusoodustuse kohaldamine kaldalt tuleva elektri suhtes võiks toimuda direktiivi artikli 19 alusel, sest sellega on liikmesriikidel lubatud kehtestada täiendav maksuvabastus või -vähendus teatavatel poliitilistel kaalutlustel.

Rootsi on taotlenud, et meedet võiks kohaldada neli aastat, mis on vähem kui artikli 19 lõikes 2 lubatud maksimaalne ajavahemik, st kuus aastat. Põhimõtteliselt peaks taotletud erandi kohaldamisaeg olema piisavalt pikk, et sadamaoperaatorid ja elektritarnijaid saaksid jätkata või alustada vajalikke investeeringuid kaldalt tuleva elektri rajatistesse. See periood tagab õiguskindluse ka laevade käitajatele, kes peavad kavandama pardaseadmetega seotud investeeringuid.

Erand ei tohiks siiski kahjustada kehtiva õigusraamistiku edasist arengut ning selle puhul tuleks arvesse võtta energia maksustamise direktiivi käimasolevat läbivaatamist ja seda, et nõukogu võib võtta vastu õigusakti, mis põhineb komisjoni ettepanekul energia maksustamise direktiivi uuesti sõnastamiseks[8].

Kuigi neil asjaoludel näib asjakohane anda luba taotletud ajavahemikuks, tuleks erandi kehtivus seada sõltuvusse sellest, kas kõnealust küsimust käsitlevaid üldsätteid hakatakse kohaldama enne 2027. aasta lõppu.

Riigiabi eeskirjad

[7] Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

[8] COM(2021) 563 final: Ettepanek: NÕUKOGU DIREKTIIV, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud).

Rootsi ametiasutuste poolt kehtestatud vähendatud maksumäär 6 Rootsi krooni (umbes 0,552 eurot) ([9]) oli taotluse esitamise ajal kooskõlas direktiivis 2003/96/EÜ sätestatud alammääraga, mis kehtib elektrienergia äriotstarbelise kasutuse korral.

Rootsi ametiasutused tunnistavad, et meede kujutab endast riigiabi ja väidavad, et see vastab ka materiaalsetele tingimustele, mis on sätestatud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruses (EL) nr 651/2014 ELi (viimati muudetud komisjoni 23. juuni 2023. aasta määrusega (EL) 2023/1315) aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (edaspidi „üldine grupierandi määrus“).

Nõukogu rakendusotsuse ettepanek ei piira liikmesriigi kohustust tagada riigiabi eeskirjade järgimine.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Keskkonna- ja kliimamuutuste poliitika

Taotletud meede on peamiselt seotud ELi keskkonnapoliitikaga. Meede aitab saavutada kohaliku õhukvaliteedi parandamise, müra vähendamise ja kliimamuutustega võitlemise eesmärki sel määral, kuivõrd see aitab vähendada punkrikütuste põletamist sadamas seisvate laevade pardal. Välisõhu kvaliteeti käsitleva direktiiviga 2008/50/EÜ[10] kohustatakse liikmesriike tagama, et mitme õhusaasteaine heide jääks alla direktiivis kehtestatud piirtaseme, sihttaseme ja muu õhukvaliteedi normi. Nimetatud kohustusega nõutakse, et liikmesriigid leiaksid lahendusi sellistele probleemidele nagu sadamakai ääres seisvate laevade tekitatavad heited, ning on mõistetav, et selliste probleemidega sadamate puhul soodustatakse kaldalt tuleva elektri kasutamist õhukvaliteedi üldise strateegia osana. Kaldalt tuleva elektri kasutamist soodustatakse ka direktiiviga (EL) 2016/802,[11] millega reguleeritakse laevakütuste väävlisisaldust.

Rootsi ametiasutuste sõnul on kaldalt tuleva elektri kasutamine toonud kaasa vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja süsinikoksiidide heitkoguste vähenemise. Rootsi ametiasutustel ei ole praegu uusimaid hinnanguid meetmega seotud heitkoguste vähendamise kohta. Meetme täielikku potentsiaali ei ole saavutatud, sest nii kaidel kui ka laevadel on vaja kulukat varustust. Kaldalt tuleva elektri kasutamine on oluline osa Rootsi püüdlustes täita õhukvaliteedi standardeid vastavalt 21. mai 2008. aasta direktiivile 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta.

Energiapoliitika

Meede on kooskõlas direktiiviga 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta,[12] milles käsitletakse kaldalt tuleva elektri rajatiste paigaldamist sadamatesse, kus on sellekohane nõudlus ning kus need rajatised on kulutasuvad ja keskkonnale positiivse mõjuga.

---

9 Kõik arvutused põhinevad 3. oktoobri 2022. aasta vahetuskursil, st 10,8743 Rootsi krooni 1 euro eest. Vt ELT C 381/4, 4.10.2022.

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta (ELT L 152, 11.6.2008, lk 1).

11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.5.2016, lk 58–78).

12 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1–20).

Siinkohal tuleb meenutada, et kaldalt tuleva elektri ebasoodsa konkurentsiolukorra üks olulisi põhjusi on see, et alternatiivne võimalus, st sadamas seisvate laevade pardal toodetud elektrienergia on praegu täielikult maksuvaba: maksuvaba ei ole mitte ainult elektrienergia tootmiseks põletatav punkrikütus (see vastab direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud tavaolukorrale), vaid ka laevade pardal toodetud elektrienergia on maksuvaba (vt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkt c). Kuigi viimasena mainitud maksuvabastust võib olla raske käsitada liidu keskkonnaeesmärkidele vastavana, on selles arvesse võetud praktilisi kaalutlusi. Tegelikult on laeva pardal toodetud elektrienergia maksustamiseks vajalik laevaomaniku (kes asub sageli kolmandas riigis) või -käitaja deklaratsioon tarbitud elektrienergia koguse kohta. Deklaratsioonis peab lisaks olema osutatud, milline osa elektrienergiast tarbiti selle liikmesriigi territoriaalvetes, kus maks tasumisele kuulub. See oleks laevaomanikele tohutu halduskoormus, kuna nad peaksid esitama deklaratsiooni kõigi liikmesriikide kohta, kelle territoriaalvetes laev on seilanud.

Transpordipoliitika

Kõnealune meede on kooskõlas komisjoni soovitusega 2006/339/EÜ liidu sadamates kai ääres seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta[13] ning komisjoni teatisega „Strateegilised eesmärgid ja soovitused seoses ELi meretranspordipoliitikaga“[14].

Siseturg ja aus konkurents

Siseturu ja ausa konkurentsi seisukohast meede üksnes vähendab punkrikütuste maksuvabastusest tulenevat konkurentsi moonutavat olukorda, mis tuleneb kahest konkureerivast elektrienergiaallikast, st laeva pardal toodetav elektrienergia ja kaldalt tulev elekter.

Rootsi ametiasutused ei ole täheldanud märkimisväärseid muutusi laevaomanike sadamate valikus seoses kaldalt tuleva elektri rajatiste kättesaadavusega. Praegu kasutatakse kaldalt tulevat elektrit peamiselt parvlaevadel ja kindla marsruudiga liikluses. Laevaomanike sadama valik ei põhine sellel, kas kaldalt tulevat elektrit tarnitakse või mitte. Sidusrühmade sõnul valisid kruiisilaevad sageli kaikohad, kus on olemas kaldalt tulev elekter.

Lisaks on asjaomastel laevadel juurdepääs kaldalt tulevale elektrile sõltumata nende lipuriigist ning sellega ei kaasne riigi ettevõtjate soodsamat maksukohtlemist võrreldes nende konkurentidega teistest ELi liikmesriikidest.

Sadamatevahelise konkurentsi osas võib oletada, et võimalik mõju liikmesriikidevahelisele kaubavahetusele, mis avalduks siis, kui laevad muudaksid oma marsruuti, et kasutada vähendatud maksumääraga kaldalt tulevat elektrit, on tühine. Sellises olukorras, kus kaldalt tuleva elektri kasutamine ei ole vaatamata maksuvähendusele vähemalt lühikeses perspektiivis soodsam kui elektrienergia tootmine laeva pardal, ei moonuta kaldalt tuleva elektri puhul antav kõnealune maksuvähendus tõenäoliselt kuigivõrd sadamatevahelist konkurentsi, õhutades laevu selle võimaluse kättesaadavuse tõttu oma marsruuti muutma.

---

13 Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

14 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegilised eesmärgid ja soovitused seoses ELi meretranspordipoliitikaga kuni 2018. aastani“, KOM(2009) 8 (lõplik), 21. jaanuar 2009.

Ajavahemik, mille kohta on tehtud ettepanek pikendada vähendatud maksumäära kohaldamise luba, välja arvatud juhul, kui praegune raamistik ja olukord oluliselt muutuvad, muudab ebatõenäoliseks, et eelnevates lõikudes esitatud analüüs muutub enne meetme kehtivusaja lõppu.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikkel 19.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 113 hõlmatud kaudse maksustamise valdkond ei ole ELi toimimise lepingu artikli 3 kohaselt iseenesest Euroopa Liidu ainupädevuses.

Siiski võib direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt üksnes nõukogu teisese õigusaktiga lubada liikmesriigil kehtestada selle sätte kohaseid täiendavaid maksuvabastusi või -vähendusi. Seepärast ei ole liikmesriikidel õigust nõukogu asemel tegutseda. Subsidiaarsuse põhimõtet seega käesoleva rakendusotsuse puhul ei kohaldata. Kuna käesolev õigusakt ei ole seadusandliku akti eelnõu, ei pea seda aluslepingute protokolli nr 2 kohaselt edastama liikmesriikide parlamentidele subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrollimiseks.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Maksuvähendus ei ületa kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikku.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: nõukogu rakendusotsus. Direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19 on ette nähtud üksnes sellist liiki õigusakt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Meetme võtmiseks ei ole vaja praegu kehtivaid õigusakte hinnata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Rootsi esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki. Sidusrühmadega ei konsulteeritud.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhinnang**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühe liikmesriigi taotlusel talle antud luba ja mõju hindamine ei ole vajalik.

Rootsi esitatud teabest nähtub, et meetmel on maksutulule piiratud mõju. Rootsi ametiasutuste sõnul on meetmest tulenevate maksukulude prognoosi kohaselt järgmistel aastatel oodata 12 miljoni Rootsi krooni suurust kahjumit aastas.

Rootsi eeldab, et meetmel on positiivne mõju tema keskkonnaeesmärkide saavutamisele ja eelkõige õhukvaliteedi parandamisele kooskõlas direktiiviga 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta. Kaldalt tuleva elektri kasutamine on toonud kaasa vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja süsinikoksiidide heitkoguste vähenemise. Meetme täielikku potentsiaali ei ole saavutatud, sest nii kaidel kui ka laevadel on vaja kulukat varustust.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Meetmega ei nähta ette lihtsustamist. See tuleneb Rootsi esitatud taotlusest ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Põhiõigused**

Meetmel ei ole tähtsust põhiõiguste suhtes.

4. MÕJU EELARVELE

Meetmega ei kaasne liidule rahalist ega halduskoormust. Ettepanek ei mõjuta seega liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakenduskava ei ole vaja. Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühele liikmesriigile tema taotlusel antud luba maksumäära vähendamiseks. Luba antakse piiratud ajavahemikuks kuni 31. detsembrini 2027. Kohaldatav maksumäär peab olema kooskõlas energia maksustamise direktiivis sätestatud madalaima maksustamistasemega. Kui pärast kehtivusaja lõppu esitatakse taotlus meetme uuendamiseks, saab meedet hinnata.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek ei nõua ülevõtmist selgitavaid dokumente.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 sätestatakse, et Rootsil lubatakse kohaldada elektrimaksu vähendatud määra elektrienergia suhtes, mida tarnitakse otse Rootsi sadamates kai ääres seisvatele laevadele, mis ei ole eraomanduses olevad lõbusõidulaevad (edaspidi „kaldalt tulev elekter“). Maksumäär peab olema kooskõlas direktiivis sätestatud minimaalse maksumääraga elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul. Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkti c teisele lõigule ei tohi vähendatud maksumääraga elektrit tarnida eraomanduses olevatele lõbusõidulaevadele.

Artiklis 2 sätestatakse, et taotletud luba antakse kooskõlas kehtiva nõukogu rakendusotsusega 2014/725/EL alates 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2027, mis jääb direktiiviga lubatud maksimaalselt kuueaastase ajavahemiku piiresse, nagu Rootsi on taotlenud.

2024/0008 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Rootsil kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik,[1] eriti selle artiklit 19,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu rakendusotsusega 2020/1674/EL[2] lubati Rootsil kuni 31. detsembrini 2023 kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes („kaldalt tulev elekter“) kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19.

(2) Rootsi taotles 5. aprilli 2023. aasta kirjaga luba kohaldada elektrimaksu vähendatud määra kaldalt tuleva elektri suhtes vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19 kuni 31. detsembrini 2027. Rootsi ametiasutused esitasid lisateavet 19. oktoobri 2023. aasta kirjaga.

(3) Kaldalt tuleva elektri vähendatud maksumäära kohaldades kavatseb Rootsi jätkata selle kasutamise edendamist. Sellise elektri kasutamist peetakse sadamakai ääres seisvate laevade elektritarbimise vajaduste katmisel keskkonnasõbralikumaks kui seda on punkrikütuste põletamine.

(4) Kuna kaldalt tuleva elektri kasutamine aitab vältida sellist õhusaasteainete heidet nagu punkrikütuste põletamisel, siis aitab see kaasa sadamalinnade õhukvaliteedi paranemisele ja müra vähendamisele. Seepärast loodetakse, et meetmega on võimalik kaasa aidata liidu keskkonna-, tervishoiu- ja kliimapoliitika eesmärkide saavutamisele.

(5) Lubades Rootsil kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära, ei minda sellise elektri kasutamise suurendamiseks vajalikust kaugemale, kuna elektrienergia tootmine laevade pardal jääb endiselt enamikul juhtudel konkurentsivõimelisemaks võimaluseks. Samal põhjusel ja asjaomase tehnoloogia praeguse suhteliselt väikese turuosa tõttu ei too meede oma jõusoleku ajal tõenäoliselt kaasa märkimisväärseid konkurentsimoonutusi ega mõjutaks seega negatiivselt siseturu nõuetekohast toimimist.

---

1 ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

2 Nõukogu 29. oktoobri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1674, millega lubatakse Rootsil kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt (ELT L 378, 12.11.2020, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1674/oj).

(6) Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 tuleb kõiki kõnealuse sätte alusel antavaid lube ajaliselt piiritleda. Tagamaks, et loa kehtivusaeg on piisavalt pikk, et julgustada asjaomaseid ettevõtjaid tegema vajalikke investeeringuid, on asjakohane anda luba kuni 31. detsembrini 2027. Loa kehtivus peaks siiski lõppema alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama kaldalt tuleva elektri maksusoodustusi käsitlevaid üldsätteid, mille nõukogu võtab vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 113 või mis tahes muu asjakohase sätte alusel, kui selliseid sätteid hakatakse kohaldama loa kehtivuse ajal.

(7) Selleks et tagada sadama- ja laevaoperaatoritele õiguskindlus ning vältida elektrienergia turustajate ja edasimüüjate halduskoormuse võimalikku suurenemist, tuleks tagada, et Rootsi saaks jätkata kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära kohaldamist. Seepärast tuleks rakendusotsusega (EL) 2020/1674 kehtestatud varasema korra sujuva kohaldamise jätkamiseks anda taotletud luba alates 1. jaanuarist 2024.

(8) Käesolev otsus ei piira liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rootsil lubatakse kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele, mis ei ole eraomanduses olevad lõbusõidulaevad, vahetult jaotatava elektri suhtes („kaldalt tulev elekter“), tingimusel, et järgitakse direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 10 osutatud madalaimaid maksustamistasemeid.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2027.

Juhul kui nõukogu näeb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 või mõne muu asjaomase sätte alusel ette kaldalt tulevat elektrit käsitlevaid maksusoodustusi hõlmavad üldeeskirjad, mida hakatakse kohaldama käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud loa kehtivusaja jooksul, kaotab käesolev otsus kehtivuse päeval, mil kõnealused üldeeskirjad jõustuvad.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Rootsi Kuningriigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja